

tantadruj

priloga primorskih gledališč

slovensko stalno gledališče
teatro stabile sloveno

SNG
NOVA GORICA

Gledališče Koper
Teatro Capodistria

Sreda, 17. novembra 2021

primorske novice

Primorski
dnevnik

“Vedno sem bil tak, kakršni so bili drugi, zdaj sem tak,
kakor ni nihče, in vendar sem tak, kakor vsi drugi.”

Edvard Kocbek, In stoletje bo zardelo. Primer Kocbek

SNG Nova Gorica, Anton Podbevšek teater, 2021

Po nenavadni sezoni se začne nova abonmajska kampanja

Onkraj vseh ovir

Včasih prehitro pozabljamo na mnoge projekte, ki smo jih uresničili. S to mislijo je Danijel Malalan odprl novinarsko srečanje ob predstavitvi nove sezone Slovenskega stalnega gledališča; ko se v tem nenavnem času ozremo nazaj, ugotovimo namreč, da se dejavnost sploh ni ustavila kljub zaprtju, omejitvam, najrazličnejšim oviram.

ROSSANA PALIAGA

Sezona je dejansko trajala leto in pol, nova se bo začela decembra, v teh spremembah pa je znamenje vztrajnosti, fleksibilnosti, želje po umetniškem ustvarjanju.

Mali in veliki čudeži

8. novembra so *Dišeče skrivnosti* **Barbare Pie Jenič** še zadnjič očarale abonente v Trstu in v Gorici s sprehodom po zgodovini vonjav. Predstava s senzorialnimi elementi, ki vabi v dvorano z dišečimi sugestijami iz različnih stoletij in nagovarja gledalce, ki morajo obvezno nositi maske, je bila sprva videti v protislovju z razmerami. Premišljeno sestavljeni parfumi pa so dosegli cilj kljub maskam, tako kot umetnost skuša leteti onkraj vseh ovir, da bi prinašala bogastvo kulturnih doživetij.

Misel leti na primer k začetku lanske, nenavadne sezone, ko je velika koprodukcija *Stoletje mjuzikla* skoraj čudežno doživela vse ponovitve brez prekinitve in je lahko odprla program s plesom, petjem in glasbo, ki so popeljali gledalce v sanjske pokrajine. Do obveznega zaprtja je prišlo malo zatem in tedaj so se odprle nove možnosti sodelovanja med gledališči in komuniciranja z občinstvom prek ekranov.

Spletna dejavnost je bila namenjena odraslim in otrokom s pravljičami, pogovori z režiserji, dramatikami in igralci, silvestrovanjem na spletu, pesniškimi srečanjmi, posnetki predstav. Vrata so se ponovno odprla maja s predstavo *Kdo je videl Coco?*, ki je pred kratkim doživela ljubljansko premiero v kulturnem centru Španski borci. Sledila je *Artemisia Gentileschi*, kot poklon vsem ženskam in njihovim bojem za enakopravnost.

S poletjem so se prikazale nove priložnosti za igranje in sodelovanje, od Primorskega poletnega festivala in tržaške poletne pobude Trieste Estate do čisto novega cikla predstav na vrtu muzeja Sartorio v sodelovanju s tržaškimi gledališči. Umetnost pod zvezdami je našla veliko poti na odrih malih in velikih festivalov, z željo, da bi igralci in gledalci nadoknadili čim več izgubljenih gledaliških večerov.

Predstava **Patrizie Jurinčič Finžgar** o prvem in drugem tržaškem procesu *Bidovec-Tomažič: Tovarstvo* je velikokrat povabila k razmišljanju o preteklosti iz drugačne perspektive, vse do Tedna slovenske drame v Kranju. Tudi Dan-

FOTO: ARHIV HNK IVANA ZAJCA NA REKI

Nadaljuje se vpeljavno sodelovanje SSG s HNK Ivana Zajca na Reki: abonenti imajo namreč na voljo izlet za ogled muzikala *Kiss me Kate*, a z omejenim številom mest.

tejeva obletnica je našla svoj prostor, najprej s pesniškimi sprehodi v okviru festivala Karsart po Rilkejevi pešpoti s pogledom na morje, nato z radijskim dogodkom serije *Ars teatralis*, ki je v Štandrežu počastil 700. obletnico Dantejeve smrti in 300-letnico Škofjeloškega pasijona.

Medtem, ko so otroci lahko končno poslušali v živo zanimive *Pravljice pod senčnikom*, je glasbena komedija *Čudovita Jureta Karasa* zabavala odrasle gledalce in je prepričala žirijo nagrade tantadruj, ki je podelila celotni ekipi posebno nagrado za songe.

Novi vzleti

Nova abonmajska kampanja vodi zdaj do začetka pričakovane, nove sezone, ki nosi naslov *Vzlet*. Tako v Trstu kot v Gorici si bo občinstvo ogledalo šest predstav: štiri produkcije in koprodukcije SSG in dve gostujoči predstavi.

Odpрте sezone bo v znamenju dveh znamenitih in karizmatičnih žensk, kot sta bili **Edith Piaf** in **Marlene Dietrich**, o katerih bo pripovedovala glasbena predstava *Marlene Edith*. Januarja bo sledila krstna izvedba besedila **Marka Sosiča Meja sneženja**, nato koprodukcija z Gledališčem Koper *Ptičja farma Jere Ivanc* (sodobna travestija po klasični

FOTO: JAKA BABNIK/SLG CELJE

Predstava SLG Celje *Laž Floriana* Zellerja v režiji Jerneja Kobala je gostujoča predstava, ki si jo bodo abonenti ogledali tako v Trstu kot v Gorici.

Aristofanovi komediji) in še enodejanka *Tako bližji*, ki jo je **Luca Quaija** napisal za igralko **Laro Komar** in katere glavna tema je sprejemanje drugačnega. Posebnost predstave bo dvojezična različica: v italijanščini bo zaživela pri koproducentih gledališča La Contrada.

Gostovali bodo še Gledališče Koper z nagrajeno predstavo *Jugoslavija, moja dežela*, dramatisacijo romana **Gorana Vojnovića**, SLG Celje z intrigantno komedijo *Laž Floriana*

Zellerja in Mestno gledališče ljubljansko s podjetniškim trilerjem *Trije milijoni minut*.

Ob nakupu abonmaja bodo gledalci lahko rezervirali tudi "vzlet drugam", saj se bodo lahko odločili za izlet v reško gledališče na ogled zabavnega muzikala *Kiss me Kate*. Predstava je nastala z združenimi močmi vseh umetniških ansamblov HNK Ivana pl. Zajca in uprizarja Shakespearjevo komedijo *Ukročena trmoglavka* z glasbo **Coleja Porterja**. •

Vzlet kot sinonim novega upanja

• **DANIJEL MALALAN**
Direktor SSG Trst

Letenje. Danes realnost, v davni stremljenje, ko je letenje vzbujalo in še vedno vzbuja očaranost in obenem strah. A ko govorimo o vzletih v umetniškem smislu, se misel naša na vzlete duha, notranje energije, čutenja, čemur se prepuščajo sanjači, filozofi, umetniki, pa tudi alpinisti, ki visoko v gorah iščejo dotik vsemogočnega, vseobsegajočega.

Naj bo geslo *Vzlet* tudi sinonim za novo upanje, predvsem v tem zgodovinsko zanimivem, a negotovem času, še ne razvozlanem in dešifri-

ranem z družboslovnega in sociološkega vidika. Ta zapletenost, na katero nihče ni imun, ki močno vpliva na življenje posameznika in posledično tudi skupnosti, ki ji pripada, je kljub vsemu vznemirljiva, predvsem za umetnike, ki iščejo nove paradigme in interpretativne izraze.

Naj bo torej tudi v tem smislu letenje na ravno pravšnji višini, a s stremljenjem v najboljše, kar lahko. V SSG bomo poskrbeli za prijeten vzlet, vznemirljivo letenje in varen pristanek, z upoštevanjem vseh predvidenih varnostnih predpisov in ukrepov. Zato se udobno namestite na svoj izbrani sedež, spustite se in uživajte. •

Direktor SSG Danijel Malalan med ogledom prenovljenih garderob miljskega gledališča Verdi, s katerim bo tržaško gledališče sodelovalo v sklopu programa nove sezone.

Stefania Seculin in Graziana Borciani ob odprtju nove sezone SSG

Marlene in Edith, na odru in v življenju

“Dve ženski, dve prijateljici, tako močni na odru in hkrati podvrženi lastnim emocijam. Marlene in Edith predstavljata vse nianse ženske narave, zato sta primer odločnosti, krhkosti, poguma in senzibilnosti. Vsakdo izmed nas lahko najde v teh likih vsaj nekaj, kar lahko prepozna kot svoje. Njuni življenji sta naju prevzeli že prvi trenutek in ena sama predstava ni dovolj, da bi o tem spregovorili. Mogoče sta naju oni izbrali.”

ROSSANA PALIAGA

Stefania Seculin in ...

... Grazia Borciani bosta decembra nastopili v predstavi MarlenEdith

Tako **Stefania Seculin** in **Graziana Borciani** opišeta občutke, ki so vodili do zamisli za glasbeno-dramski večer *MarlenEdith*. Uprizorili sta ga pred nekaj leti v lastni režiji in zdaj bo njuna predstava doživela slovensko premiero kot prva produkcija nove sezone Slovenskega stalnega gledališča.

Kamenček v mozaiku portretov znamenitih žensk

Od 2. do 6. decembra se bo občinstvo lahko vživelo v lika karizmatičnih žensk, ki sta živeli v burnih letih prejšnjega stoletja. Slovensko stalno gledališče že nekaj let po-

stavlja v ospredje žensko tematiko, da bi tudi na gledališkem odru prispevalo k utrjevanju nove zavesti. Predstava *MarlenEdith* je v tem smislu dodatni kamenček v mozaiku portretov znamenitih umetnic. Prav tako je gledališče pozorno do kontaminacije umetniških izrazov in na poseben način do vloge glasbe v gledaliških govoricah. Tokrat bo ta usmeritev privabila na tržaški in goriški oder uveljavljeni pevki z dolgoletno odrsko izkušnjo.

Graziana Borciani je italijanska igralka, pevka in docentka, ki je sodelovala v mnogih gledaliških in televizijskih projektih na državni ravni in je od leta 2003 članica

znane skupine Oblivion. V Trstu rojena Stefania Seculin je pevka, igralka in glasbenica, ki se še posebej posveča žanrom muzikala, kabareta in šansona. Na odru z njima bosta tudi **Danijel Malalan** v vlogi pripovedovalca in pianist **Lamberto Lipparini**, ki bo spremljal izvedbe legendarnih pesmi, kot so *La Vie en rose*, *Hymne à l'Amour*, *Just a Gigolo*, *Lili Marleen* ...

Skupna zgodba dveh nepozabnih

Ustvarjalki **Marlene Dietrich** in **Edith Piaf** sta bili zelo različni. Prva je bila nekonvencionalna diva, ki je zavrnila Adolfa Hitlerja,

provocirala tako moške kot ženske in je uveljavila prepoznavno podobo moderne, samostojne ženske. Legendarna je postala tudi Edith Piaf s svojimi težkimi življenjskimi preizkušnjami in stalnim iskanjem ljubezni pri vselej napačnih moških. Njene pevske izvedbe prevzamejo ravno zaradi iskrenosti, ki jo izražajo, saj so vsaka na svoj način pripoved o osebnem doživetju.

Marlene in Edith sta se spoznali in se spoprijateljili: ta skupna zgodba je osnova besedila in glasbenega sporeda, prepleta besed in glasbe, ki bo v intimni obliki spregovoril o resnični zgodbi in o zimzelenem čaru obče znanih pesmi. •

Goran Vojnovič prvič v SSG in na dramskem odru

Meja sneženja se dviga, bolečina privre čez oder

Januarja bo Goran Vojnovič podpisal svojo prvo režijo v dramskem gledališču. Naslov predstave je Meja sneženja in bo krstna uprizoritev drame tržaškega pisatelja Marka Sosiča.

Vaje za koprodukcijo Slovenskega stalnega gledališča in Prešernovega gledališča Kranj so se začele v teh dneh v Kulturnem domu v Trstu, kjer bo predstava doživela premiero v okviru nove abonmajske sezone. Začasna tržaška “rezidenca” **Gorana Vojnoviča**, priznanega in večkrat nagajenega pisatelja, scenarista, kolumnista, filmskega in televizijskega režiserja, avtorja uspešnic, kot sta *Čefurji raus!* in *Jugoslavija, moja dežela*, je ponudila priložnost za dodatni dogodek, ki ga bo Slovenski klub priredil v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem in Forumom Tomizza.

V torek, 30. novembra, ob 18. uri, se bo v Mali dvorani tržaškega Kulturnega doma **Martin Lissiach** z Vojnovičem pogovarjal o njegovem najnovejšem romanu *Đorđić se vrača* (Beletrina, 2021), filmskem in gledališkem ustvarjanju ter o načrtih. Dogodek je vključen v projekt *Vračanja: čas vojne, čas miru*, ki ga je

v organizaciji Slovenskega kluba financirala Dežela FJK. Srečanje bo priložnost za odkrivanje vseh plasti večstranske dejavnosti umetnika, ki je o predstavi *Meja sneženja* napisal: “Besedilo Marka Sosiča govori o potlačenju čustev, ki slej ko prej privrejo iz nas in nas zaslužnijo. Marko je s pisanjem iz sebe in tudi iz nas, njegovih bralcev, izvajal potlačene bolečine, a je to počel na izrazito poetičen način. V besedilu prihaja na površje zelo počasi, a ko naposled privre, se razlije čez vse, in zato se bo morala v predstavi razliti ne le po odru, marveč tudi v prostor pod njim.”

Poetična drama je zgodba o družinskih vezeh, odnosih, staranju v dobi odtujenosti in osamljenosti. Gre za lik očeta, za katerega skrbi hčerka Ida, prekarna delavka, poročena z Ervinom. Z očetom živi sin, Idin brat Ivan. Ta nekega dne domov pripelje Leilo, ki živi z mamo, s katero sta v te kraje prišli, ko je bila stara pet let. Njen prihod prinaša dodatno nelagodje v

FOTO: MANKICA KRANJEC

Goran Vojnovič bo 30. novembra protagonist srečanja na temo večstranskih umetniških dosežkov, pred gledališkim debijem s predstavo Meja sneženja.

hišo, ki je že prepojena z neoprijemljivim nemirom.

V predstavi *Meja sneženja* bodo igrali **Borut Veselko**, **Primož Forte**, **Nikla Petruška Panizon** in **Živa Se-**

lan. Umetniško ekipo sestavljajo še dramaturginja **Marinka Poštrak**, scenograf **Marko Juratovec**, skladateljica **Tamara Obrovac** in kostumografka **Jelena Proković**. •

Pogovor z Matjažem Bergerjem, režiserjem koprodukcijske uprizoritve *In stoletje bo zardelo*. Primer Kocbek

“Pusti tega Kocbeka pri miru, z njim je neka težava”

Uprizoritev *In stoletje bo zardelo*. Primer Kocbek v režiji Matjaža Bergerja, ki je nastala v koprodukciji z Anton Podbevšek Teatrom ter v sodelovanju s Cankarjevim domom, Ljubljana in Galerijo Božidarja Jakca, Kostanjevica na Krki, je novogoriško premiero doživela 11. novembra 2021.

EVA MAHKOVIC

soavtorica priredbe uprizoritvenega besedila

• **Kje se je rodila ideja za študij te kontroverzne figure, Edvarda Kocbeka?**

“Kocbeka sem začel prebirati že med študijem filozofije v okviru predmeta Estetika, ki ga je predaval dr. Lev Kreft. Med drugim je bila ena od tem Edvard Kocbek. Takrat sem verjetno najprej prebral *Strah in pogum*, še od prej pa mi je v spominu ostala *Tovarišija*, Kocbekov dnevnik iz časov partizanstva, ki sem ga prebral že med služenjem vojaškega roka. V takratnih okoliščinah je bila *Tovarišija* odličen sopotnik, takoj sem videl, da gre v bistvu za vojni roman. (Mislim, da je *Tovarišija* kasneje Marcel Štefančič, jr. označil za enega najboljših vojni romanov o drugi svetovni vojni na splošno.) Fasciniralo pa me je tudi, da je Kocbek v teh okoliščinah sploh pisal dnevnike. To so premišljeni zapisi, ki jih je strukturiral za dva, tri dni nazaj. Pisal je v dve beležki, v eno je zapisoval neposredno dogodke, v drugo pa svoja razmišljanja, občutenja, refleksijo ... A če se vrneva na Estetiko: *Strah in pogum* je Kreft v smislu slovenske estetike označil kot absolutni novum. Ne samo da gre za prelom z realizmom, s socialnim realizmom, gre tudi za prelom v načinu ubesedovanja, v etiki. *Strah in pogum* je besedilo, ki ga v predstavi nimam, delo je omenjeno samo kot razlog, zaradi katerega je bil Kocbek poklican z obeh političnih mest, ki jih je zasedal. Gre za popolnoma posebno pisavo, ki je v slovenski literaturi redka, to je pisava, ki je po eni strani sublimna, krhka, visoka, po drugi strani na etični ravni seže do fenomena, ki so mu ga kasneje očitili kot etični relativizem. Že tedaj sem si zamislil, da se bom s 'fenomenom Kocbek' nekoč, ko bom imel širši uvid, resneje ukvarjal. Takrat sploh še nisem vedel, da se bom ukvarjal z gledališčem. Ko sem v Novem mestu prevzel APT, sem se odločil, da bo ena od sezon posvečena Kocbeku. Medtem je Andrej Inkret leta 2011 napisal Kocbekovo biografijo *In stoletje bo zardelo*. Bral sem jo med prvomajskimi prazniki na Hvaru. Fasciniran sem bil nad bogastvom vsega, kar je Inkret zbral; nad naracijo, ki jo je vzpostavil, čeprav v delu kar dominira moment Kocbekovega izključevanja in končne izključenosti (temu sem sam v predstavi določil popolnoma drugo kodifikacijo). Inkreta sem takrat tudi poklical. Naprej je mislil, da je kaj narobe, prav rekel je: Ali sem kaj narobe vprašal? In jaz: Ne, imam samo nekaj vprašanj. V knjigi so mesta, ki so ostala implikacija; mesta, iz katerih je mogoče zaznati, da je Inkret o določenih dogodkih vedel več, pa jih ni do konca napisal. O tem sem se želel z njim pogovoriti, vendar so se potem zgodile stvari, minil je čas, potem pa je Andrej žal preminil in je bilo konec. *In stoletje bo zardelo* je po mojem Inkretovo življenjsko delo, to je veliko več kot monografija. Inkret se je s Kocbekom v karieri večkrat srečeval. Pisal je spremne besede za pesniške zbirke, med drugim za *Strah in pogum*. Sodeloval s prispevkom v gleda-

V vlogi Edvarda Kocbeka nastopa član ansambla SNG Nova Gorica Peter Harl.

liškem listu SMG, ko je Janez Pipan leta 1984 režiral *Strah in pogum*. Skratka, to je bil njegov avtor. Seveda pa je bila zame fascinantna tudi kontroverznost figure Edvarda Kocbeka, če si ga v osemdesetih omenil, si dobil s strani določenih javnosti bolj ali manj odkrito priporočilo: Pusti tega Kocbeka pri miru, z njim je neka težava. Na neki način je še zmeraj tako. Določeni prevneti komunisti so zatrjevali, da Kocbek sodeluje z emigracijo. Res je, da je proti koncu svojega življenja skušal pojasniti status žrtev pobojev. S tem povezani ljudje so nanj naslavljali pisma ali se skušali z njim srečevati, da bi mu poročali o zločinih. Ampak zato še ni bil kolaboracionist ali participativni izdajalec ali kaj podobnega. Nasprotno, za Kocbeka sta bili izdaja in kolaboracija katastrofa, velika katastrofa. Vsi ti vektorji so me pripeljali do odločitve za inscenacijo. Po *In stoletje bo zardelo* ali pa po *Tovarišiji* bi bilo fantastično posneti tudi film. Vojni film je pri nas zelo kodiran, prešit z logiko, ki je bila dominantna v nekem obdobju, v jugoslovanski kinematografiji, ki je bila žargon časa. Če bi se filmsko avtorsko lotili *Tovarišije* in *Listine*, bi morda prišli že zakodiranim elementom, kako se interpretira druga svetov-

na vojna, bistveno bližje. Žanr bi bilo treba na novo vzpostaviti oziroma na novo izumiti.”

• **Material za uprizoritev sva nabirala iz *Inkreta* in *Tovarišije*. Že zgodaj si se odločil, da bo tudi predstava dvodelne narave: gre za prepletanje vojnega romana in izkopenine dogodkov in komentarjev na “fenomen Kocbek”.**

“V Inkretovi zgodbi je ogromno opomb in navedkov iz *Tovarišije* in *Listine*. Oba dnevnika (po tem pa naposled tudi *Strah in pogum*) dobro pričata, kako so se ti isti ljudje, ki so v opisanih dogodkih sodelovali, želeli predstavljati, kako so ga cenzurirali. Z namenom sem se odločil uprizoriti večji kos *Tovarišije*, da bi videli, kaj tam notri sploh piše, kaj je Kocbek v resnici rekel - o klerikalizmu, o beli gardi, o izdajstvu, o partizanstvu, o za-vezi, o uporu, o tem, da je treba slovenskega človeka in slovensko mentaliteto v bistvu revolucionirati. Zato se mi zdi celo nenavadno, da je *Tovarišija* leta 1949 sploh izšla. Očitno je, da jo je moral Kocbek po naročilu določenih ljudi, ki so notri omenjeni (Kidrič, Vidmar, Breclj, Kraigher), močno cenzurirati, pa je še vedno dovolj subverzivna. Res nenavadno, da je

ta dnevnik, tudi v tej reducirani obliki, takrat sploh izšel.”

• **Odločitev za uprizoritev na prostem, uprizoritev, ki je v osnovni postavitvi pravzaprav site-specific, pred gledalce v prvem delu prinese elemente, atmosfero prej omenjenega vojnega filma. Predstavo sem gledala pozno spomladi. Ob ogledu velik vtis naredi tudi realno minevanje časa. Po mladostnem obdobju in partizanstvu *Tovarišije* gledamo sončni zahod. Ko se začne spuščati mrak, se vrnemo v civilizacijo. Druge vizualije, drugi kostumi, druga tema.**

“Kot Novomeščan grem večkrat na Bazo 20. Obisk te fantastične, utopične krajinske arhitekture bi priporočil vsakomur. Hišice sredi pragozda, strahovit sistem, načrt, kako se upreti okupatorju. In to je Baza 20, pred tem jih je bilo že 19 drugih. Postelje v Bazi 20 so še vedno tam in so označene. Piše, tukaj je ležal Josip Vidmar, tukaj Kocbek. Ob odločitvi za uprizorjanje *Tovarišije* je bilo bistveno, da gremo ven, saj so tudi protagonisti naše uprizoritve v tem obdobju živeli zunaj. Živel so v gozdu. Dokler so bili vsi partizani v gozdu, dokler je med njimi vladala so-

cialna enakost, je njihova tovarišija funkcionirala. Ko so šli v urbano okolje, kjer so prišli v stik z denarjem, z nepremičninami, s civilizacijo, so se njihovi odnosi popolnoma porušili. Tudi na odru v Novi Gorici se bomo poskušali približati eksterierju: listje, mikrofon in dva ekrana, na njiju pa videogram v obliki mikrofilmov iz bunkerjev.”

• **Pomembna je bila tudi odločitev za zelo mlado zasedbo in odločitev za dva Kocbeka.**

“Ideja upora je nastala v ljudeh, ki so bili mladi. Pred drugo svetovno vojno je bil Kocbek mladič. Kidrič, Kardelj, Vidmar, to so bili v tem obdobju mladi ljudje. Zato sem želel predstavo zgraditi z mlado generacijo, ki je morala seveda zelo resno poseči po študiju obdobja. Pet protagonistov iz enega letnika AGRFT: Borut, Anuša, Lovro, Gregor in Timotej, ob njih pa še Mario in Tori, ki so aktivno vstopili v študij Kocbeka. Na vaje sem pripeljal dr. Aleša Gabriča, ki je imel več predavanj. Z vodiči smo obiskali Kočevski rog, da so igralci videli, kaj to je; kako je to bilo. Želel sem, da o Kocbeku pridobijo novo izobrazbo. Anuša je odlično rekonstruirala lik žene Zdravke, ki v naši interpretaciji Kocbeku predstavlja oporni steber za vse možne intelektualne pretese. Z Borutom sem sodeloval že pri uprizoritvi Claudelove *Talke*, že takrat sem ga videl kot mladega Kocbeka. Takrat še nisem vedel, da bo imel tudi naslednika, ki je zdaj Peter Harl. Srečo sem imel tudi z likoma, ki ju reprezentira Matija Rupel. To je zelo eleganten in decen ten igralec. Dva tako različna lika, kot sta Boris Kidrič in Pino Mlakar, je fascinanto upodobil.”

• **Pri prvem delu predstave se mi zdi ključen tudi gibalni vidik.**

“Zdelo se mi je nujno, da je mladi Kocbek neukročen in Borut je de-

jansko igralec, ki ob prehodu v prostor ponudi strahovit razpon. Kocbek je bil že iz dijaških let zelo tesen prijatelj Pina Mlakarja, zato sem za koreografijo angažiral Gregorja Luštko, ki je njegov velik poznavalec in je specialist zanj. Iz *Tovarišije* in *Listine* lahko razberemo informacije o Kocbekovi dobri telesni pripravljenosti. Kadar se je morala skupina premikati in bežati na kakšno točko ali hrib, ni nikoli padel skupaj, kot se je pogosto dogajalo nekaterim članov tovarišije.”

• **Peter Harl, ki lik Kocbeka prevzame ob vrnitvi v civilizacijo, je po drugi strani previden, obvladan igralec, ki pri- nese intelektualen aspekt, drugo bistveno Kocbekovo lastnost.**

“Harl menda celo prihaja s podobnih koncev kot sam Kocbek. V njegovi prezenci je fantastična protestantskost. V uprizoritvi smo ga zreducirali na izredno decentno telo z zelo jasnim stališčem. To je Kocbek, ki poskuša v civilizaciji pojasniti, kaj se je zgodilo v ne-civilizaciji. Svoboda, ki naj bi bila anticipirana z osvoboditvijo 1945, je zdaj zaprta, zamrežena, pres-treljena. Svobode v obliki, kot jo je sanjal, kot so jo sanjali vsi akterji, take svobode ni. Kocbek se temu prototipu upre z vsemi možnimi variantami. Prav zato menim, da je izjemno subverzivno, da je leta 1949 izšla *Tovarišija*, delo govori o tem, kaj je bilo sedem let prej, kaj smo delali in kje smo danes, diahronija je vzpostavljena takoj.”

• **V predstavi je dvojen tudi odnos do prostora, mladi Kocbek svobodno zaseda prostor, odrasli pa začne iskati samotne koticke. Igralci se umikajo v kote, na zid. Anuša vztraja kot steber zavesti, zavetje. Po drugi strani Vidmar preži izza vsakega mikrofona.**

“Harla smo umikali na rob, ker je Kocbek takrat dejansko bil v kotu.

Še vedno pa je bil vsaj v kotu. Ni se zgodilo, kot je predlagal Kardelj: Vrgli ga bomo v Studenec, se pravi v Polje, ali ga bomo pa zaprli. Še vedno je torej lahko bil vsaj v kotu, kar vseeno priča o njegovi karizmi ...”

• **Predstava pa ima tudi tretji del - Kocbekovo poezijo. Na koncu predstave se njegova identiteta razporedi skozi stebre, poezijo interpretira več igralcev, v fokusu je starejša generacija. To je oratorij.**

“Predstava je v resnici trodelna, prvi del je *Gozd*, drugi *Civilizacija*, tretji *Kozmos* oziroma *Poezija*. Spomenka Hribar je ob mojih pripravah na uprizoritev rekla nekaj zelo bistvenega, namreč, da je Kocbeka treba kot poesis videti popolnoma drugače kot Kocbeka - delujočega človeka, konec koncev tudi drugače kot Kocbeka - pisca *Tovarišije* in *Listine*. Njegovo specifično krščanstvo se v poeziji preslikava na povsem novo raven, gre za ontično poezijo. To se mi zdi zelo pomembno. Od vsega, kar je bil in kar si je kdo o njem mislil, je ostala njegova vrhunska poezija. *Premišljevanje o Španiji* je fantastičen esej, *Razumnik pred odločitvijo* prav tako. Vprašanja, ki so danes absolutno številka ena, kdo se je uprl okupatorju, kdo je kolaboriral, so tam natančno definirana. In to s strani človeka, ki je bil krščanski socialist. Človeka, ki je pripadal tudi cerkvi, ki pa se ga je takoj otrsela. Kar se tiče Kocbekove etike, tudi Inkret piše, kako je ostal do konca zvest verovanju k ideji Osvobodilne fronte kot pluralizma možnih variant, pluralizem mora biti, da ima zadeva več možnih vidikov in interpretacij. Kot bi rekel Badiou, kako od jaza priti k mi-ju, ta mi pa je pri Kocbeku *Tovarišija*. Kocbek ni zagovarjal strank. Zagovarjal je pluralizem, ki bi ga bilo mogoče izvajati znotraj Osvobodilne fronte. Kot je bilo zastavljeno, pa potem seveda ni bilo tako. In seveda ta njegova zvestoba. Utopija Kocbekove zvestobe me posebej fascinira. Njegova zvestoba je morda celo glavna

FOTO: BOŠTJAN PUČELJ

“Seveda pa je bila zame fascinantna tudi kontroverznost figure Edvarda Kocbeka, če si ga v osemdesetih omenil, si dobil s strani določenih javnosti bolj ali manj odkrito priporočilo: Pusti tega Kocbeka pri miru, z njim je neka težava. Na neki način je še zmeraj tako.”

MATJAŽ BERGER
režiser

tema, glavna ideja, nekaj, kar prešije vse tri dele predstave: predvojno obdobje, vojno in povojno obdobje in njegovo poezijo. Odločil sem se, da Pavleta Ravnohriba in Gregorja Čušina premaknem samo na poezijo, ki sta jo oba vrhunsko interpretirala.

Glede izpeljave predstave bi poudaril še ... Na neki točki smo si zastavili vprašanje, ali je treba Kocbekovo zgodbo pripeljati do konca, o tem smo se pogovarjali na vajah. Vendar se mi je zdelo, da se je do leta 1952 zgodilo že vse, da so bili vsi elementi za evalvacijo

življenja in dela Edvarda Kocbeka do takrat že prisotni. Kocbek se je v 20. stoletju nahajal v središčih svetovnega dogajanja. Bil je v pred-dverju španske državljanske vojne. Bil je v Parizu na svetovni razstavi. S Pinom Mlakarjem je študiral v Berlinu. Med drugo svetovno vojno biti tako blizu Arhimedovi točki upora, to so strahovite zadeve. Kocbek je bil intelektualac, ki je badioujevsko vzel nase 20. stoletje in njegovo skovanko strast do realnega. Kar se je dogajalo potem, je samo še posnetek posnetka.” •

V Novi Gorici se bo predstavilo gledališče iz Kutaisija

Gruzijsko-slovensko prijateljstvo

Poklicno državno dramsko gledališče Lado Meskišvili je tako kot SNG Nova Gorica član združenja European Theatre Convention, ki poleg uresničevanja skupnih mednarodnih projektov in dejavnosti podpira tudi izmenjave gledaliških predstav. V novembru si bomo lahko na novogoriškem odru ogledali dve gruzijski predstavi.

Prizor iz predstave *Delirij v dvoje*

Duplet je sinteza legendarne disidentske igre *Avdiencia Václava Havla* in politične enodejanke *Še enega za na pot* angleškega dramatika *Harolda Pinterja*. Uprizoritev obsoja nasilje in zlorabo člo-

vekovih pravic. Ionescova anti-komedija *Delirij v dvoje* (na Slovenskem je bila prvič uprizorjena prav v novogoriškem gledališču, in sicer skupaj s kultno *Plešasto pevko*, ki je nato živelja kot samostojna predstava) pa prikazuje tragikomično

življenje para pred kuliso državljan-ske vojne. Kutaisijsko gledališče je lani podpisalo memorandum o prijateljstvu z več evropskimi in azijskimi gledališči in tako z izmenjevanjem predstav tke prijateljske vezi in širi kulturna obzorja. •

ŠTORIJE IZ GLEDALIŠČA

Prave sanje Tridesetletnic

• **TIJANA ZINAJIĆ**
režiserka uprizoritve
Tridesetletnice, ki bo doživela
premiero v začetku decembra 2021

V osnovni šoli sem si želela postati učiteljica matematike na vasi, ki se ne bi nikoli moderno oblačila. Na prehodu v srednjo šolo sem sanjala, da bi bila predsednica Jugoslavije, pa je nato država razpadla. Kar razočaranje. Potem sem hotela postati režiserka. Zdaj bi bila najrajši gospodinja. In to verjetno za vedno. *Tridesetletnice* so neke med predsednico in režiserko, kaj bo z njimi, nima veze, dokler vsi o nečem sanjamo! •

Vsak petek

7. VAL

Umetniška beseda na radijskih valovih

Da Gledališče Koper ni uspešno le pri povezovanju z domačimi ali tujimi gledališči, ampak tudi takrat, ko se povezuje z medijskimi hišami, dokazuje tvorno sodelovanje z Radiem Slovenija, natančneje z njegovim 3. programom - programom Ars, ki je z letošnjo pomladjo na pobudo direktorice koprškega gledališča in novega vodstva Uredništva igranega programa nacionalnega radia odprla vrata tudi primorskim gledališkim ustvarjalcem.

MIHA TREFALT

V Gledališču Koper dobro vedo, da lahko tudi iz najslabšega izluščijo najboljšo, zato so konec minulega leta, ko so morali gledališče za obiskovalce zapreti, po spletu hitro našli rešitev, kako ohraniti stik z občinstvom. Med drugim so za uporabnike družabnega omrežja Facebook z igralcem **Rokom Matkom** posneli prvo zvočno knjigo - drugi roman primorskega pisatelja in pesnika **Vanje Pegana** *Pisatelj, Adam in pilot*, ki je od decembra leta 2020 do sredine januarja letos 'izšel' v petnajstih nadaljevanjih. Odlični odziv uporabnikov družabnega omrežja je takrat spodbudil direktorico koprškega gledališča **Katjo Pegan**, da Uredništvu igranega programa na Radiu Slovenija - za urednika je bil takrat imenovan režiser in dramaturg **Alen Jelen** - predlaga, da k snemanju literarnih oddaj in radijskih iger povabi tudi koprške igralce, ki so tako kot večina njihovih novogoriških, celjskih ali mariborskih kolegov na radijskih valovih večinoma manj prisotni, saj Radio Slovenija za snemanje tovrstnih oddaj k sodelovanju največkrat vabi igralce ljubljanskih gledališč. Pobuda je že v pomladnih mesecih obrodila prve sadove. Alen Jelen je k snemanju literarnih oddaj povabil igralca Roka Matka in **Anjo Drnovšek** ter režiserko **Renato Vidič**, ki so v studiu Radia Koper za program Ars do konca maja posneli kar sedem oddaj - *Literarni večer*, tri *Literarne nokturne*, *Spomine, pisma in potopise*, *Literarni portret* in *Humoresko tega tedna*.

Zvočna knjiga Veliki Gatsby

V znamenju radijskih snemanj so minili tudi poletni meseci. Rok Matek je v dramskih studiih Radia Slovenija posnel zvočno knjigo, roman ameriškega pisatelja F. Scotta Fitzgeralda *Veliki Gatsby*, ki se skupaj z romanom *Čudežni Feliks Andreja Hienga* (posnel ga je igralec **Igor Samobor**) uvršča v maturitetno branje za leto 2022. *Velikega Gatsbyja* je režirala Renata Vidič, asistent režije je bil Alen Jelen, tonski mojster **Gal Nagode**, lektor-fonetik pa **Rok Dovjak**. Zvočna izdaja, ki je nastala v sodelovanju z Mladinsko knjigo, Gledališčem Koper in ob podpori JAK, bo do konca leta izšla pri Založbi kakovostnih programov RTV Slovenija. V koprskem gledališču jo bodo predstavili na literarnem večeru za maturante, radijski poslušalci pa jo bodo lahko v nadaljevanjih spremljali v oddaji *Oprta knjiga* na 3. programu nacionalnega radia.

Zakaj poslušati, če lahko beremo? Vprašanje se zdi smiselno, saj sta branje in poslušanje dva različna procesa zaznavanja, slednji zahteva pozorno, zbrano in motivirano poslušanje, saj se poslušalec ne more vračati na prejšnje strani; ima kljub zahtevnosti do poslušalca zvočna knjiga prihodnost? Alen Jelen, je prepričan, da jo ima: "Ne gre za vprašanje, zakaj poslušati in ne brati, saj bralec lahko knjigo po poslušanju še vedno vzame v roke in jo prebere. Toda v nasprotju z ne tako davnim prepričanjem, da so zvočne knjige in radijske igre namenjene samo slepim in slabovidnim, danes vemo - in to dokazujejo tudi smernice priljubljenosti zvočnih knjig v svetu - da zvočna knjiga poslušalcu ponuja uvid več v obravnavano tematiko, kot če bi

Rok Matek v studiu Radia Koper

bral sam. K temu zagotovo pripomore tudi način branja, ki se izogiba napovedovalskemu branju ter upošteva prvine in pravila umetniške besede."

Radijske igre znova na Radiu Koper?

Meritve poslušnosti oddaj 3. programa - programa Ars na svetovnem spletu kažejo, da so ene od najbolj poslušanih oddaj radijske igre. K te-

kot SNG Drama Ljubljana abonentov, ki si ogledajo eno od uprizoritev v sezoni; hkrati pa poudari, da je med poslušalci radijskih iger veliko tistih iz ruralnega okolja, ki v gledališče nikoli na zaidejo.

Prav zaradi tega si Jelen prizadeva, da bi se radijske igre vrnila tudi v studiu Radia Koper: "Koprski radio ima tradicijo radijskih iger in literarnih oddaj, ki pa je z upokojitvijo nekdanjega urednika in dramaturga **Livia Crevatina** pred tremi desetletji

spletu in na vseh radijskih postajah pa bi bile te vsebine dostopne vsem poslušalcem. Moja tiha želja je, da bi nam že prihodnje leto uspelo posneti participativne radijske igre, kjer bi poslušalci sedeli v studiu in z glasovanjem odločali o koncu igre. Kako hitri in uspešni bomo pri obujanju tradicije in snemanju umetniškega programa, ne morem napovedati, vesel pa sem, da nas pri tem podpira tudi odgovorni urednik Radia Koper Andrej Šavko."

Priložnost za ustvarjalce

Če se bodo želje uresničile, snemanje umetniškega programa na Radiu Koper ni le priložnost za primorske igralce iz SNG Nova Gorica in Slovenskega stalnega gledališča (novogoriški igralec **Iztok Mlakar** je v letošnjem Jurčičevem letu posnel že zvočno knjigo *Deseti brat*, igralka **Ana Facchini** pa roman *Ivana pred morjem* **Veronike Simoniti**), temveč prav tako za druge ustvarjalce - primorske literarne ustvarjalce, pesnike in mlade režiserje, ki bodo k snemanju umetniškega programa privabili tudi mlajše igralce, ki jih širša javnost morda še ne pozna prav dobro. Hkrati je opravičilo za obstoj koprškega gledališča, izpolnjuje pa tudi nepisano pravilo nacionalne radijske hiše, da bi morali za zanamce imeti posnete vse slovenske igralce.

Ali jim bo na Radiu Koper uspelo prvo radijsko igranje posneti že prihodnje leto, ostaja uganka, zagotovo pa bodo, tako kot doslej, koprski igralci na koprskem radiu enkrat mesečno posneli katero od literarnih oddaj programa Ars. •

"Ne gre za vprašanje, zakaj poslušati in ne brati, saj bralec lahko knjigo po poslušanju še vedno vzame v roke in jo prebere. Toda v nasprotju z ne tako davnim prepričanjem, da so zvočne knjige in radijske igre namenjene samo slepim in slabovidnim, danes vemo - in to dokazujejo tudi smernice priljubljenosti zvočnih knjig v svetu - da zvočna knjiga poslušalcu ponuja uvid več v obravnavano tematiko, kot če bi bral sam."

ALLEN JELEN

urednik Uredništva igranega programa Radia Slovenija

mu so v zadnjem letu prispevale tudi predstavitev radijskih iger v javnosti, v katere je Alen Jelen vključil javna poslušanja radijskih iger v gledališčih in v radijskih studiih. S takšno promocijo igranega programa so na Radiu Slovenija med poslušalci zbudili zanimanje tudi za starejše in morda manj znane avtorje in naslove, ki jim prisluhne do 400 uporabnikov spleta. Številke ne lažejo, zato Jelen rad pove, da z enkratnim predvajanjem radijske igre na radiu in na spletu dosežejo več poslušalcev

zamrla. Res je, da sta bila takrat slovenski in italijanski program drugače zasnovana, toda danes je na koprskem radiu premalo umetniških vsebin, vsaj takšnih, kot jih pripravljamo na našem 1. in 3. programu. Dvomim, da se bo v programu našel prostor zanje, toda ker je Radio Koper tehnično in kadrovsko dobro podprt, vidim v tem predvsem priložnost za sodelovanje: na Radiu Koper bi literarne oddaje in krajše radijske igre lahko snemali igralci iz vseh treh primorskih gledališč, na

Pred prvo premiero za otroke v novi sezoni Gledališča Koper

Ježek Bodiček in pravi dom

V Gledališču Koper, kjer se radi pohvalijo s krstnimi uprizoritvami domačih besedil za najmlajše, so tokrat naredili izjemo in za prvo premiero za otroke v novi sezoni izbrali kulturno Ježovo hišico (1949) Branka Čopića. Basen v verzih, ki velja za eno najboljše prodajanih in največkrat ponatisnenih del za otroke v nekdanji Jugoslaviji, bo v režiji Jake Ivanca premierno zaživela v koprskem gledališču drugo decembrsko soboto.

MIHA TREFALT

Z Ježkom Bodičkom, glavnim junakom *Ježve hišice*, so odrasle številne generacije otrok, danes pa skupaj z njim odrasčajo njihovi otroci in vnuki. Basen je pod naslovom *Ježeva hiša* in z ilustracijami **Aljoše Josića** prvič izšla v srbskem jeziku že leta 1949 v Beogradu. Kulturni status je dobila leta 1957, ko je izšla pod naslovom *Ježeva hišica (Ježeva kućica)* in z novimi ilustracijami **Vinka Glihe Selana**, enega redkih akademskih slikarjev, ki je večji del svojega ustvarjalnega opusa namenil otrokom. Zaradi priljubljenosti med najmlajšimi bralci in poduka, da moramo biti na svoj dom - ne glede na to, kakšen je in kako ga vidijo drugi - ponosni, je pozneje doživela številne ponatise, priredbe za dramske, lutkovne, celo glasbene odre. Njeni junaki pa so prav tako oživeli v animiranem filmu; nazadnje leta 2016 z več kot 30 nagradami ovenčanim animiranim filmom *Ježeva hišica* v hrvaško-kanadski koprodukciji.

V slogu kamišibaja

Slovenci smo Ježka Bodička spoznali že v letu njegovega prvega izida. Leta 1949 ga je iz Čopićevega rokopisa prevedel pesnik **Igo Gruden**, leta 1968 pa smo skupaj z novimi ilustracijami *Ježkovo hišico* dobili tudi v novem prevodu pesnika **Severina Šalija**.

Med tistimi, ki jih je *Ježeva hišica* bosansko-hercegoveškega pesnika in pripovednika Branka Čopića očarala že pred desetletji, je tudi hišni režiser koprskega gledališča **Jaka Ivanc**. Pri izbiri otroškega besedila za novo gledališko sezono ga je vodila predvsem želja, da v epide-miološko negotovih časih pripravi predstavo, primerno za kateri koli oder ali zunanje prizorišče, za večje ali manjše število gledalcev.

Izbral je *Ježovo hišico*, ki je kljub svoji dialoški strukturi bližja pripovedni kot pa dramski formi, zaradi česar se je v uprizoritvi naslonil na tradicijo japonskega kamišibaj gledališča (jap. kami: papir, šibaj: gledališče) oziroma japonske umetniške

Predstavo *Ježeva hišica* zaznamujejo ilustracije Vedrana Mutavčiča.

oblike pripovedovanja zgodb; le-ta je vrh doživela v dvajsetih in tridesetih letih 20. stoletja, pripovedovalec pa je zgodbo spremljal z ilustracijami, vpetimi v leseni okvir, nekakšen miniaturni namizni oder.

Hiša še ni dom

“Kamišibaj je še najbližja oznaka naši uprizoritvi, četudi v nasprotju s tradicionalnim kamišibaj gledališčem, v katerem je pripovedovalec vozil ploški miniaturni gledališki oder od vasi do vasi kar s kolesom, v naši uprizoritvi namesto kolesa in namiznega odra uporabljamo z ene strani zastrt voziček s strešico, ki v sebi skriva precej večje ilustracije kot tradicionalni kamišibaj odri,” pojasnjuje režiser in tudi scenograf uprizoritve.

Dodaja, da so pri ustvarjanju predstave naredili še korak dlje. “V naši interpretaciji je *Ježeva hišica* postala interaktivna glasbena predstava, ki mladim gledalcem ponudi več uporabnih informacij kot Čopićevo besedilo samo; je predstava za enega igralca, ki besedilo poje, a posamezna ‘poglavja’ mestoma ločuje z del-

no zastavljenim in delno improviziranim pogovorom z otroki. Poleg tega, da je lepo imeti dom, ki ga je vredno varovati in zanj skrbeti, izvejo med drugim tudi to, kakšne so značilnosti gozdnih živali, kako se te oglašajo - ste vedeli, da lisica laja? - zakaj pravimo, da je lisica zvita, zakaj vsi medvedi ne kradejo medu in zakaj vsi volkovi ne koljejo ovc, in nazadnje - da dom ni le hiša ali stanovanje, da je ta lahko tudi na štirih kolesih in da je dom vedno in samo tam, kjer se počutimo doma.” Vlogo pripovedovalca, pevca in povezovalca posameznih ‘poglavij’ basni igra in poje prvi glas koprskega gledališča **Rok Matek**. “Rok je pripovedovalec in pevec, v živalske like ne vstopa, interpretira jih le glasovno,” pojasni še režiser, ki verjame, da si bodo otroci zapomnili refren v predstavi in ob koncu skupaj z Rokom tudi zapeli.

Dobrih 20 minut glasbe za predstavo je napisal skladatelj **Davor Herceg**, ki z Jako Ivancem v Gledališču Koper sodeluje od leta 2002 in je poleg uspešnic *Ventilator* in *Trač* podpisal tudi vrsto uprizoritev za

otroke. “Slogovno bi glasbo v uprizoritvi težko definirali, rečem lahko le, da sem poskušal napisati glasbo, ki je najbližja ‘zimzelenemu’ oziroma ‘evergreen’ slogu, obenem pa je tudi vzgojna,” je prepričan Herceg. “Otroci se z glasbo v predstavi lahko naučijo, kaj pomenijo ritem, tempo, dinamika, tonalitete, instrumenti in vse, s pomočjo česar nastajajo skladbe: bodisi popularne bodisi za gledališče ali televizijo. Kot avtor težko ocenjujem lastno stvaritev, verjamem pa, da bodo izvedba izjemno nadarjenega igralca in pevca Roka Matka, mojstrska režija, predvsem pa poučna in zanimiva zgodba navdušile ne le otroško občinstvo, ampak tudi starejše in v nekaterih prebudile nostalgijo za prejšnjimi časi.”

Uprizoritev *Ježkove hišice* (ob naštetih so jo pripravili kostumografinja **Anja Ukovič**, avtor scenske poslikave - slikanice **Vedran Mutavčič** in lektor **Martin Vrtačnik**) si bodo med prvimi ogledali imetniki otroškega Abonmaja Mavrična ribica, prihodnjo jesen pa bo zapolnila program 12. Festivala otroških predstav za mularijo Pri svetilniku. •

NA KRATKO

Rok Matek: “Ko potrebujem odmik od ljudi, si ga vzamem.”

Dramski igralec Rok Matek je član Gledališča Koper že polnih trinajst sezon. V tem obdobju je na matičnem odru odigral več kot 50 vlog, prav posebno mesto na njegovi igralski poti pa zavzemajo tiste, v katerih lahko izrazi svojo pevsko nadarjenost in znanje.

• Katero knjigo imate na nočni omarici?

“Razpon Davida Epsteina. Izzivalna knjiga o potencialih, ki jih lahko prepoznamo v nas samih.”

• Zadnji film, ki vas je navdušil?

“Završnikova *Ameba*. Tudi zato, ker med drugim problematizira krizo s pitno vodo.”

• Katero od koprskih znamenitosti bi najprej predstavili tujcu?

“Gledališče Koper.”

• S katero od znanih (zgodo-vinskih) osebnosti bi preživeli večer?

“S katerim od starogrških modrih mož, ker živimo v času, ko se je treba spet vrniti k človeku.”

• Tragedija, komedija ali drama?

“Tragikomedija.”

• Uprizoritev Gledališča Koper, ki se vam je najbolj vtisnila v spomin?

“Eldridgeov *Začetek* iz prejšnje sezone, saj nam pokaže, s kakšno težavo vzpostavljamo medsebojne, intimne odnose celo takrat, ko si to resnično želimo.”

• Česa se najbolj bojite, preden se dvigne zavesa?

“Gledalca, ki bi mu med predstavo zazvonil telefon.”

• S katerimi tremi vrlinami se lahko pohvalite pri delu?

“Z vztrajnostjo, natančnostjo in predanostjo.”

• Vsaj ena slabost, ki si jo upate priznati ...

“Ko potrebujem odmik od ljudi, si ga vzamem, četudi s tem nehote koga prizadenem.”

• Pri delu vas navdihuje ...

“Ustvarjalni posamezniki, ki si upajo iti dlje.”

• Na kaj ste v Gledališču Koper ponosni?

“Na številne projekte in dejavnosti, s katerimi tudi v času koronske krize bogatimo gledalce in obiskovalce našega gledališča.”

• Kaj vas v tem trenutku zaposluje v gledališču?

“Še vedno vtisi z nedavne premiere *Laponske*, v celoti pa študij *Ježkove hišice*, ki bo s prijetnimi in toplimi songi razveseljevala mlade in malo manj mlade gledalce.”

• Če bi lahko “definicijo” umetnosti zapisali v enem stavku, bi se ta glasil ...

“Umetnost je civilizacijski dosežek, ki človeštvu omogoča nadaljnji razvoj.”

FOTO: JAKA VARMUŽ

• Če bi si morali najti drugo delo, s čim bi se preživljali?

“Bil bi sociolog, psihoterapevt, morda učitelj.” •

Pred desetimi leti, 24. oktobra 2011, je v SNG Nova Gorica v režiji Tijane Zinajić simpatičen Antonton prvič nasmejal najmlajše obiskovalce. Ker ga je mlada publika rada gledala, je s svojim nenavadnim početjem še in še navduševal. Jubilej smo točno na obletnico in na 60. ponovitev proslavili z Antontonom, torto in mladim občinstvom. Junak, ki ga je ustvaril priznani hrvaški pesnik Grigor Vitez, je pred številnimi otroki in starši ponovno zatikal jajca v zemljo, da bi mu dozorela, učil peti ribico z imenom Ivan, kolo Pavleta gnal na pašo ... Spet je nasmejal vse prisotne, ki so se skupaj z glavnim igralcem Petrom Harlom po predstavi posladkali s torto.

Konec oktobra je tudi koprsko občinstvo dočakalo prvo premiero v novi sezoni, uprizoritev božične komedije Laponska Cristine Clemente in Marca Angeleta. Gledalci so bili navdušeni, ustvarjalci predstave – delo je režirala gostja iz Splita Nenni Delmestre, nastopili pa so Luka Cimprič, Urška Taufer, Nika Rozman in Rok Matek (vsi na fotografiji) -, pa so prepričani, da je komedija, v kateri se na božični večer zbere družina, vzdušje pa pokvarijo medsebojne laži in zamere, pravšnja za vstop v letošnje praznične decembrske dni.

Igralca Nejc Kravos in Primož Forte sta se nastavila fotografu pred plakatom predstave Bidovec-Tomažič: Tovarištvo, v kateri igrata v vlogah junakov prvega in drugega Tržaškega procesa. Predstava tržaške igralka, režiserke in dramatičarke Patrizie Jurinčič Finžgar je gostovala 5. novembra v sklopu spremljevalnega programa 51. Tedna slovenske drame v Kranju.

Tantadruj je skupna mesečna čezmejna priloga treh primorskih profesionalnih gledališč. V času gledališke sezone izhaja vsako tretjo sredo v mesecu in sicer hkrati v Primorskih novicah in Primorskem dnevniku.

Izdajateljica:
Primorske novice, d.o.o. Koper, s.r.l. Capodistria
Ulica Osvobodilne fronte 12, 6000 Koper
Primorski dnevnik
Ulica Montecchi 6, Trst

MN Dance Company in SNG Nova Gorica že vrsto let vsako sezono skupaj oblikujeta eno plesno predstavo. V tem letu sta glavna koreografa Nastja Bremec Rynia in Michal Rynia svojo pozornost namenila antični zgodbi o Ikarju. V mednarodni zasedbi so nastopili mladi nadarjeni plesalci iz Slovenije, Italije, Japonske, Južne Koreje, Romunije in Nizozemske, ki sta jih Nastja in Michal predhodno izbrala na avdiciji. Virtuozi plesni pristopi, odličen glasbeni izbor in svetlobni efekti so ustvarili pravi plesni spektakel. Izjemni plesalci so s svojimi kreacijami očarali obiskovalce, ki so plesalce nagradili s stoječimi ovacijami.

Zadnja letošnja razstava, šesta po vrsti v Galeriji Luka Koper na obzidju nasproti potniškega terminala, je posvečena osmim kamnitim skulpturam; le-te krasijo javne površine v koprski in piranski občini in so jih izklesali kiparji Vojc Sodnikar Ponis, Gail Morris, Marko Zelenko, Masayuki Nagase, Jože Pohlen, Erik Lovko in Janez Lenassi. Razstava je uvod v postavitev skulpture v Kopru rojenega in delujočega umetnika Oresta Dequela na novem Muzejskem trgu. Avtor fotografij je Filip Mehmedović, razstavo sta odprla kustos Dejan Mehmedović in direktorica Gledališča Koper Katja Pegan.

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici so odprli razstavo Nedvomno ... Marija Vidau o delu kostumografke, ki je na najizrazitejši način in za daljši čas zaznamovala estetiko predstav tržaškega gledališča in je leta 2019 prejela nagrado ZDUS za življenjsko delo. Razstavo, ki so jo po odprtju v Kulturnem domu v Trstu že predstavili v SNG Nova Gorica in delno v gledališkem muzeju Schmidl v Trstu, sta postavila Valentina Cunja in Peter Furlan.

UREDNIKA IN REDAKTORICA: Maja Pertič Gombač
SOUSTVARJALCI: Miha Trefalt (Gledališče Koper), Ana Kržišnik
Blažica, Martina Mrhar in Metka Sulič
(Slovensko narodno gledališče Nova Gorica)
ter Rossana Paliaga (Slovensko stalno gledališče Trst)

ELEKTRONSKI NASLOV: kultura@primorske.si
SKUPNA TISKANA NAKLADA: 28.000 izvodov.